

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De indulgentijs. ser. xxvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De indulgentiis

Pro defectis. Sed qd si alijs pmisit in
glarim diversis vna missam: vtru liberat
celebrando vna p omibz eqliter intenden
do de. de pal. dr q non regularit a toto:
sed tanto: qz soluit min? qua debet sicut p
mittens. Tercio vna marchā: z Scio vna z
no coraliū liberat offerendo duobz vna. sic
z missa celebrata p missis no tm valet sin
gulis. Pdr aut exulari qnqz modis. Pri
mo ppter impossibilitate celebradi p qli
bet spcaliter: puta si collegiū saluo officio
ad qd est institutū no potest soluere pluri
bz tres aut duas aut vna missam. Aut si
religioso postqz pmisit alicui a superiore im
ponatur alie missa: qz difficultas pstatos
nis z si no liberat tm non exulat. Da ex
emplū de debito hereditario: qn bona dei
functi no sufficiūt. Secdo ppter consuetudi
ne: maxie apud eum q ser vel scire tenet:
qz scienti vol? no infer: sicut de parrochi
anis q petunt missas a curat? zc. Tertio
ppter conventionē si expresse h dicat pmis
rens: qz tractus ex conventionē lege accl
ptunt. Si conventionē ff. de positi. qd etia
am sufficit dicere executori: qz cui comi
sit restato: distributionē pecunie / pmissa
videt etiaz comisisse ordinationē de missa
pcuranda. Quarto ppter recōpensationē:
quia no refert qd ex equipollentibz fiat:
vt si in alijs missis vel suffragiis recōpen
set: sicut apud nos missa dicēda a vuentu
imponit octo fratribz. Quinto ppter supple
tionez dei zc. Sed qz in h est difficultas:
ideo pot illa in pdicando dimittere. Et p
dicta ff. de pa. in. iij. di. xlv. q. j. z. ij.

De indulgentiis. Ser. xxvij.

De satisfactione

Quolubri. zc. Prosequendo adhuc
tertia p̄siderationē q̄ ti articli
vitz de remedijs p̄tra veniale pctm rema
nitunt pctā etia in purgatorio. vt infra
dicet. No em sunt institute indulgentie ad
remissionē culpe: sed pene debite morali
zc. Pro cōplēmento hui? materie debem?
notare tres articulos.

Primus est de indulgentie valore.
Secundus de earundē susceptore.

Tertius de earundē collatore.
Primus ergo articulus est de valore in
dulgētiar. Vbi sunt tria videnda. Pri
mū de causa valoris: q̄ est thesaur? ecclie
p quo soluit pena debita p pctis venialibz
z etiaz mortalibz hic remissis / appertente
illo q̄ habz claves ecclie. soli aut Petro et
successoribz ei? dare sunt claves. rxiij. q. j.
ca. Ad cūqz. Et de trāsa. pla. Quanto.
Da illud de eo: q̄ habz claves thesau
ri materiales reipublice: d̄ q̄ soluendū est
debitū alteri? zc. Sic in pposito zc. Da
ter em ecclia p̄sideras q̄ p̄libet peccato
mortalī debet septennis pnia. rxiij. q. ij. h
ipm. Et notat. rxiij. q. j. Predicandū. L
p̄sideras etia q̄ mltā pctā comitunt ad q̄
rū satisfactionē: no sufficere vita hois ad
pniam pagendā: sed remanet ania purgā
da in purgatorio: p̄sideras etia pena purg
gatorij esse accerbissimā: nota peccate ma
terna: instituit indulgentias p q̄s solunt
debita penaz d̄ thesauro publico zc. The
saurus em iste cōsistit in duobz. Primo q̄
dē in merito chri: qui dotant eccliaz suaz
notabili thesauro de q̄ ista sumunt. l. mo
rito z satisfactioe sua / quā fecit tenūdo:
orando: laborādo: itineraōdo: pdicando: il
stinendo: z tandē mortē patiedo. cur? vna
gutta sanguinis sufficisset: z hic thesaur?
est infinit? / adeo q̄ semp̄ restat ad murtū
dū gratis pctōibz vni satisfaciunt. Gode
Sap. vij. dicit q̄ lapia. l. chis: qui est lapia
entia patz infinit? thesaur? est hoibz: quo
q̄ vni sunt: p̄cipēs facti sunt amicitie dei.
Secdo hic thesaur? cōsistit in meritis
ictōz z penalitatibz passioibz eoz: q̄ mul
ta inperogauerūt q̄ meruerit pctā eoz. et
sic illud superflūū reponit in thesauro ec
clie: qz sc̄i hac intentōe fecerūt opa facti
factionis: vt no solū sibi: sed etia corpō
chri: qd est tota ecclia facta p̄desent: sicut
Paul? dr. Omnia sustinco ppter electos vt
z ipi salutē p̄sequat̄ q̄ est in chro. Ioh. ij.
Tim. ij. Et Col. j. Impleo ea q̄ velunt
passioē chri in carne mea: p̄ corpē eoz q̄
est ecclia cui? fact? sum minister fm dō
sationē dei. Nota Chri. l. corp? ecclie
mystici: qz nre passiones q̄ sum? membra
chri / ipsius chri sunt: qz est vniū caput cum
vno corpē. Qui s̄ membraz chri est d̄
parit ab eis: q̄ no sunt in membris chri: dō

erat passionibus christi. Sed arte de qua non debet terminare p. illo qui remissione indiget: scilicet boni opera fecerit, alio ab aliis omni indulgentia remissione sequitur: sed contra p. tota ecclesia: sic apud dicit in auctoritate hic super allegata: et ideo dicitur merita sunt eorum tota ecclesia. Et autem quod sunt eorum multitudinis aliquid distribuitur: singulis de multitudine secundum arbitrium eius: quod multitudini preest. Unde sicut aliquis sequitur remissionem pene si aliquis pro eo satisfecerit: ita si est satisfactio alteri: et pro eum potest distribui. secundum Theobaldum in. iiij. dist. xx. q. iiij. ar. ij. Pater ergo quod intelligit theobaldus iste ecclesie: quod est causa valoris indulgentiarum: quia a christo et factis: ab eo quod habet claves ecclesie. i. papa dicit de illo thesauro: tantum quantum sufficit singulis fidelibus: ad solvendum pene debite pro peccatis totis: vel partibus: pro diversis sanctis arbitrio videtur. **T**ertio enim thesaurus iste est in dispensatione eius: qui preest ecclesie generaliter. Unde petrus claves regni celorum commisit christo. **P**er quod ipse vel papa quod loci eius tenet. aperit tanquam thesaurum: arca thesauri habet: quoniam virtutes vel necessitates exponit. Pater ergo quod thesaurus iste integratur. **S**ed remanet una dubitatio. Nam videtur quod de meritis christi et sanctorum nihil restat: quod de omni pena et labore christi et sanctorum fuerit: et sit plene et iustitia divina et misericordia remunerati vel remunerandi: resumptis cor poribus a deo: qui reddit unicuique secundum opera sua. **N**on videtur aliquid penalitatis: posse fieri satisfactorum ab eis pro aliis: quod sicut non in dicitur de his: id ipsum: et non surgit duplex tribulatio. **N**am. i. sic nec remunerat his boni operis: quia bona fides non patitur: vel his idem ergatur. **S**ed dicendum quod opus boni penale sanctorum pro dupliciter considerari: scilicet per. d. pal. in. iiij. dist. xx. q. iiij. **U**no modo in quantum est meritum: et sic non transgreditur personam nisi solum meritum christi: qui sibi et aliis meruit: non quantum ad gloriam anime: quod illa statim habuit in instanti conceptionis corporis: et creationis anime: sed quantum ad gloriam corporis: quam meruit merito passionis: iuxta illud Pauli. **H**umiliauit se ipse. fac. obe. vel. ad mortem: mortem autem crucis. propter quod de. ex. il. et do. il. no. quod est super omne nomen. **N**ec potuit: vel videtur: christo remunerari secundum mensuram meriti: quod merita eius sunt infinita: remuneratio autem finita: quod in quantum homo non potest in infinitum remu-

nerari intensius: ceterorum vero meritum sibi solus predest. **E**t ideo nec anima christi plus meruit: quam accepit vel recepit: sit in seipso. **S**ecundo modo potest esse satisfactorum: sic multi plus satisfecerunt: quam debuerunt. **L**icet ei pena purgatorij sit maior: quam pena mundi: non tamen sequitur: tale peccatum meretur tale penam in purgatorio. **E**t gravissima in mundo: alias nullus posset pati penam ultra culpam: cum a ventrali nullus sit in unum: cum tamen dicat Job. **U**tinam appenderent peccata mea: quibus iram meam: et calamitas quam parior in scelerem: quam arena maris: hec Gulor appareret. **J**ob. v. **I**n hoc ergo conveniunt sancti cum christo: in his que fuerunt superogationis: quod aliquid ponitur in thesauro ecclesie sicut christus: sed in hoc discouent: quod tota satisfactio christi cessat: in thesauro ecclesie pro ceteris: et nihil pro se: quod peccatum non fecit: nec inuenit: est volutus in ore eius. **J** Per. ij. **U**bi nullus debitor fuit nec pene origina lis: nec actualis: quod ab eo est thesaurus: in finitum: alij autem sancti non. **B**ea autem ergo medio modo se habuit: quod de suis penalitatibus illud solum pro eo satisfecerit: quod erat pena peccati originalis: sic mors nature cuius ipsa debetur: fuit. reliqua autem penalitates sponte assupte tunc nobis cedunt: non illi: quod nullus culpe actualis rea fuit. et ideo est de martyrio innotentium: et aliorum: qui nec ventraliter peccauerunt. **H**oc tamen quod dicitur de beata regine non preter dices. **I**te discoueniunt in merito: quod christus sibi et aliis meruit de condigno: alij autem sancti solum sibi de indigno: aliis non de proprio solum. **S**ecundo notandum est de valore indulgentiarum in generali: ubi nota duo. **P**rimo quod tantum valent indulgentie. **S**ecundo verum tantum plene vni: qui minus dat et minus laborat: quam et qui plus dat et plus laborat. **C**irca primum multi multa dixerunt: ut refert Glo. in. ca. **Q**uid autem de pe. et re. **E**t docto. theologo in. iiij. sen. di. xx. sed verior opinio est: sicut de pe. de taran. ubi super quod tantum valet indulgentie quantum sonant. **V**alent etiam quodraginta dies indulgentie cuiuslibet habentis: tantum quantum eidem. **X**l. dies penitentie. vel annus indulgentie: quod vnus annus penitentie facte: secundum determinationem vel taxationem factam: siue a sacerdote: siue a iure: siue a iustitia diuina. et sic valent quo ad forum dei. **E**t hoc probatur. tum ex eo quod dicitur est Petro. **Q**uicumque solueris super terram

De indulgentiis

erat solutus et in celis. propter quod probatur
quod remissio que fit quo ad foris ecclesie/valores
etiam quo ad foris dei: tum quia alias ecclesia
hominum indulgentias faceret magis vanitas
careret que adiuuaret: quia remitteret ad maiores
penas: sed purgatorij absolute a penitentis
reus intinctus: secundum Theobaldum in libro de penitentis
reus vero predicti non sunt anni celi vel purgato-
rij sed mundi: quia in mundo est hominum distinctio
etio dierum: non autem in celo vel purgatorio
secundum De Lincor. Gof. in sum. de penitentis
reus et re. in fine. et Jo. an. in. c. Ob autem. eo.
tunc. in nouella: que sic dicit. Et licet quidam hic
diuersimode intelligat et interpretent indul-
gentias istas: ego tamen simpliciter intelligo sic
sonant: ut secundum quod continent et promittunt/re-
mittunt. Nam quatercumque scribitur ecclesie non
refertur: et absolute est que absolute ecclesia et
ligatur que ligatur. xxij. q. j. Quod dicitur. Vi-
de ut scriptum in libro indulgentiarum. Valerius in
indulgentia ad remissionem pene non autem cul-
pe: et ideo abusu locutio est dicentium quod
hec vel illa indulgentia remittit penam et cul-
pam. Vide in Le. Religios. de privilegiis.
Nulla enim culpa remittitur sine contritione: sed
indulgentia penam non remittit: quia remissio
pene est effectus sacri poenitentiae: sed effectus sacri
non potest referri sine sacro: quia pertinet ad po-
testatem excellentie: que soli christo competit: secundum
quod homo deo vult: et c. Respondeo remissio
pene est effectus sacri poenitentiae: per modum re-
missionis poenitentiae: sed indulgentia remittit
penam per modum solutionis: et sic non obstat.
¶ Circa secundum vero: verum indulgentie omnibus
plurimae equaliter. Verbi gratia: quidam vadunt ad vi-
sitandum limina apostolorum Petri et Pauli ro-
mā a longinqua per mille miliaria. Alii sic ro-
mant non vadunt a longinqua nisi per unum sacrum
balneum: nunquam equaliter plene indulgentie omnibus.
¶ Vel pone quod datur indulgentia omnibus que con-
ferunt aliquid ad edificationem poenitentis vel ec-
clesie: secundum suam facultatem quantitate: quid datur
dant centum ducatos: quidam vero decem. vel po-
ne in similibus. Utrum equaliter valeat omnibus
indulgentie: respondeo in indulgentiis est vel
potest considerari quadruplex valor. ¶ Primo
quidam valor meriti: et quantum ad hoc quod plus labo-
rat plus meretur. secundum Theobaldum. ¶ Secundo considerat
valor laboris: non per modum indulgentie: sed per
modum satisfactionis de peccatis commissis: et
quantum ad hoc qui plus laborat vel dat plus
satisfacit: ut sentit Petrus de tarant. in libro
vi. xx. Ratio quod iste valor proportionat qua-
ritari laboris illi: qui laborat: non autem the-
sauro ecclesie. Differentia enim satisfactoria
et indulgentie est ista: quia per satisfactionem pro-
prio labori soluitur: quis pena de proprio the-
sauro: sed per indulgentiam soluitur de the-
sauro de alieno. id est de thesauro. ¶ Tertio
consideratur valor laboris quantum ad pene-
tionem de peccatis futuris. et quantum ad hunc
valor labor et elemosina magis procurat a fu-
turis indulgentia enim supplet locum satisfactorie
actionis in quantum satisfactorie est punitionis
quia si pena quam alius sustinuit reputat illi
tunc: sed non succedit in locum satisfactorie
in quantum est medicina: quia adhuc remanet
nitentes ad peccandum delectate ex parte poe-
cato/ad quas sanandas necessarii est labor
satisfactorie. Et ideo cruce signari est con-
sulendum dum vivit: ut non permittantur facti
satisfactorie opera: in quantum sunt poenitentia
a peccatis futuris: licet reat: pene sit totalis so-
lutio: nec ad hoc requirit aliquis labor: quia
sufficit labor passionis christi. merito autem non
est necessaria poenitentia hominum: sed solutio
beratio a reatu pene: et hec vult Theobaldus in
libro. q. vlt. ad tertium articulum. Sed
notat Theobaldus in libro vi. xx. ubi dicit quod con-
sulendum est eis: quod indulgentia sequitur ne-
propter hoc ab operibus poenitentiae in quantum ab illis
ant: ut ex his remediis consequantur. Quia a
debito pene essent imunes: et precipue quia
quibus sunt plurimum debitorum: et ex quo
Theobaldus. ¶ Quarto in indulgentiis consideratur
valor indulgentie. Et quantum ad hoc equaliter va-
lent omnibus. Ratio est secundum Theobaldum. quia remissio
hec per indulgentias non proportionatur la-
bori: sed meritis que dispensant: ideo ratio in
indulgentia consequitur qui minus laborat con-
tra qui plus. ¶ Tertio notandum est de
valore indulgentiarum in specialibus. Ubi no-
ta tria. Primo si datur indulgentia con-
renti de substantia sua/ad edificationem poe-
nitentis: et alius non potest dare propter pauperem
re: tamen habet intentionem vendicantem
creatur indulgentia: Respondeo secundum De. de poe-
nitentia. vi. xx. Si est determinata quantitas
non datur tamen: quia non potest non lucrare
indulgentia: licet alias bona voluntas a

ficit ad mercedum: sed nō ad satisfaciendū. Si arguit ptra. Nā in regla. impurari. li. vi. dicitur. Imputari nō dicitur ei p que non stat si nō faciat qd p eū fuerat faciendū. Sz re spōde dicitur q licet nō ipure ad culpa vel ad penā: vt in regla dicitur: tñ nō debet lucrari: vt bic. Vide infra pte. ij. clu. ij. Si autē simpliciter dicat qd indulgētia habeat: q ta li pio loco subueniat: intelligit fm suā cōditionē. Scdo nota q si dat indulgētia ei untrō ad ecclia scti Petri. Vtrū in eade die toties lucrēt qries intrat. Jo. an. in. c. Lū et eo. de pe. z remis. allegat Vinc. di centē. q si eadem psona/ eo dem die septius cōuenit ad locū p q indulgēt remissio: vel sepius dat denariū: sepius habebit. xl. dies dū durat tps vlt dies remissiois: qz nō est cōmissa remissio solum ppter iter vel denariū: sed z ppter obligatiōē ecclie/ q sic res mittēdo se obligat oare p alio. Sit igit dicitur: z remissioē facies. Ide Bull. in speculo. eo. ti. ver. qd si eadē: vbi addit rō: nē: q in bñfichs dz fieri larga interpretatio fm Jo. an. Sed Pe. d. pal. in. iij. di. xx. re net p rariū di. In perētibz indulgētis si tū in ecclia scti Petri. xl. diebū qries ali qz vadit totiens indulgētia psequitur. ve ri est q liber mēse. z q' d' die: sed pluries in die nō videt sentisse pcedēs indulgētia/ qz possit cedere in derisionē: qz nō faceret bō nisi ponere pedē z exire: z redire. Uti dicitur etiā nō rōnabile si totiens lucraret. Et supponendū est: q papa nō potuit vel noluit dare indulgētia p causa non iusta fm eundē Petri. Tercio notandū vtz indulgētie daret post mortē pcedētis. Et dicendū fm Pe. d. pal. vbi sup de indulgētia pape q sic. Si h' intēdebat: pura qz dicitur. q' libet tam nō simplr: qz gra pcessa nō expirat p mortē pcedētis: vt in. c. Si sup gra. d. offi. deleg. li. vi. Et in. c. Si cui nul la. de preb. eo. li. Si autē dicit vsq ad qn quē mō: vsq tunc valet z nō plus. si super uisat nec min' n' ante mortē: qz vt dicitū est gra nō expirat p mortē pcedētis. Ide videt de indulgētis epoz qz pcedunt in dedicationibz eccliaz/ q ppetuo durant p qd verū est/ si cōcedēs pcedat simplr. Si autē pcedant gra vsq ad bñplacitū pape ex tingunt gratie mortuo papa. Si autē pcedant vsq ad bñplacitū sedis aplice. dura

bnt ppetuo: qz sedes ipsa nō morit: nisi a successore fuerint reuocate/ vt habet cas' in. c. Si gratiose. d. rescript. li. vi. Si autē pcederent psona: puta vni cōuerso ad illi' psona vitā durat z nō plus: qz priuilegiū psonale psonā sequitur: z extinguit cū pso na: vt in regla. p uilegiū. li. vi. Sed locus est immortalis. Tñ indulgētie pcessē loco/ rādiu durant qdū loc' ppter qd si ecclia sic destruat/ q oporteat eā dedicare iterū: p illā destructionē potēte indulgētie de struū: fm Petri de pal. Scds articu lus de indulgētiar. susceptore. Tñ vidē dum est: qd indulgētie p sunt z quibz nō. Vbi nota. sex pclusiones fm Pe. de pal. vbi sup. Prima cōclusio est: q nō pcedunt indulgētie existētibz in mortali. Uti dicit in eis vere penitētibz z pcessis: intel ligo de cōfessis in pposito: qz nō oportet de facto. Cōtra qd tamē est: qz in qbusdā ex primis/ vlt q infra mēsem fuerint confessi. Tñ videt ex mente z pactione ecclie pce dentis/ q q quādo implet pditionē nō est in statu grē: postea pcedente fictione rece pit effectū. Scda pclusio est: q mō im p plenti pditionē non psum: siue pauprate: siue impotētia impediāt: qm nō hoc prin ceps vult: qm qui iturus vltra mare mo rit/ nisi forma h' habeat nō psequit indul gētia. Antiq em forma quā ponit Ho/ stien. de iudeis. c. Ad liberandā. q' dicit im mutat z innoat. Nec obstat q voluntas p facto habet. qn quis nō pot. z cōcordat regula iuris: q dicit. Imputari nō dicitur ei q quā nō stat si nō facit/ q p eū fuerit faciē dū. d. reg. iur. c. Imputari. li. vi. Itē alia regula iuris q dicit. Cum nō stat p eū ad que p tinet/ q min' pditio impleat/ habet debz p inde: ac si impleta fuisset. Quia re spondeo q illud verū est/ quātū ad meri tū seu premiū essentialē: nō aut qntum ad accidētale: puta remissiois pene vlt hmoi cutusmodi est indulgētia: fm Tho. in. iij. di. xx. art. v. q. iij. ad primū. Conditiones hmoi sūt iplende i forma specificata. Sic ecōtra dicim' de irregularitate/ quā nō in currit qd si nō occidat. vel mutlet aliqū: q' nō ē si fuerit psecut'. z p eo nō deficit: qz lex p mortis factū requirit. xv. q. j. c. vlt. Sic nec ex cōicationē incurrit/ qd si pcedat clerici: nō tñ tangit: q' nō ē q' nō ad meritū

De indulgentiis

culpe tantū demereat quātū peccādo: si
p eum nō sterit: qz apud deū pensus p fac
cto habet. **S**at. v. Qui videt mltē ad
pccū. ea rē. **S**i gōat indulgētia omīb; cru
cē sumētib; eo ipso q eam sumeret/ r nō pl^o
nō faceret eam lucraretur. **L**oncor. **L**bo.
in. ij. q̄ber. q. vlt. **S**ed si dicat transfrētā
tib; non habet anteq̄ sint vltra mare. **S**i
autē dicat eūtib; psequit in via. r sic d alīs
modis. **S**i tamē vadit existens in morta
li: fructū nō pcepit quib; sit pentēs/ h̄ tūc
sic. **N**ec obstat q opus mortuū nūq̄ reus
uisit. qz hoc verū est q̄ntuz ad hoc: vt hō
aliquōd ex illo ope mereat. **A**d hoc recedēte
fictione non mereat hō remissione pene ex
ope illo: sed ex thesauro ecclēie q̄ ē causa re
missionis pene p modū solutiōis: fm qd
dic̄ **L**bo. in. iij. dif. xx. ar. ij. q. ij. **S**i quis
autē sumēdo crucē nō intendat ire nisi do
min^o su^o vadat cū q̄ ire intendit: illo mo
tuo vlt nō volente ire/ nō tenet ire. **R**atio
qz deficit p̄ditio intentā. **S**ed tale possi
tuz q̄ vult ire nō simpliciter: sed sub p̄ditio
ne. si interim mortat nō facit eum lucrari
indulgētia quā lucraret si sine p̄ditione
ire decreuisset. **T**ertia cōclusio q nō p
sunt nō subdito: nisi de licētia p̄ij ep̄sco
pi aut p̄ij iudicis. **E**xtra. eo. **Q**d autē vñ
r videt sufficere ex licētia curati. **S**i em̄
curatus nō sacerdos pōt licētiare: vt nō
curat^o sacerdos absoluat: q̄uis ip̄e nō pos
set absoluerē: qz al^o iure suo absoluit cuz
sit sacerdos/ dum tñ habeat materiā: sic r
hic sibi subditū alteri tradidit/ r ille cū sit
ep̄s iure suo dat indulgētia: quā s̄te tra
dens nō possit dare: p̄pter qd curati absol
uētēs debet eis inūgere oēs indulgētiās
q̄s poterūt obtinere. **N**ota ḡ ex p̄dictis q
si q̄s vadit ad ecclēias subditā alteri ep̄o p
indulgētia nō lucrāt indulgētia: nisi ha
beat licētia ab ep̄o suo/ vel curato. **S**ed
videt q si p̄suetudo est eundi r ep̄i sciunt
r tolerāt: vident tacite p̄sentire. **A**rgumē
tū in regla. **Q**ui tacet. li. vj. **Q**uarta
cōclusio est q̄ exemptis plunt: nō solū de
licētia suoz supioz: sed de iure cōmuni.
q̄ quo ad hoc nō vident exempti: qz h̄ nō
luerūt impetrare qd est malū suū: nec ex
mens cōcedere: q̄uis nō possent absolui
ab ep̄sco in foro p̄sentie: quia sibi etiā
opozret ligare: r non possunt ab eo ligari:

sed dans indulgētiās ad nihil ligat/ nec
p̄p̄ie soluit: sed solum thesaurū dispensat:
quia p̄o dispensatio sibi tradita est. p̄ rora
sua diocesi: vt illis dispense thesaurū cōm
inde est q̄ etiaz exemptis pōt dispensari:
qz sunt de sua diocesi: licz nō subditi: quia
etiā subditi suffraganeoz nō sunt subditi
metropolitano: a quo tñ indulgētiās cō
sequuntur. **S**ed nō potest ep̄s dare illis q̄
nō sunt de sua diocesi: qz p̄ illis dispensa
tione nō suscepit. **Q**uinta cōclusio est:
q̄ illi qui dedit indulgētiās valet. si im
plet p̄ditioes: qz sibi potest hō accipere de
bonis cōmunit^o/ sicut alīs dispensare: q̄
uis sibi nō possit homo dare: qz inter dan
tem r recipientē debet esse differētia p̄so
nalis: vt in. c. **D**ebitū. de baptismo. **H**oc
dicitur patitur dubitationē: sed etiā illi p̄o
quo sit: siue sit viuus/ siue sit mortu^o: dōz
tñ forma indulgētie h̄ habebat. **S**exta
cōclusio est q̄ indulgētia nō solum viuū
li qui implet p̄ditionem pura qd dicatur.
Quicūq; hoc fecerit vel p̄ quo cuiq; h̄ fecerit
siue viuus/ siue mortuus habeat tamē
indulgētiām/ siue tñ de indulgētia. **S**ed
cū aut sit forma hoc non habeat: qz dōz
indulgētiām est dispensator: r applicat
vult. nō autē ille q̄ implet cōditionē. **E**t
qd dicitur aliqui q̄ indulgētia ex intentione
suscipiētis trāsfertur in illū qui est in pur
gatorio: nō videt verū nisi forma cōcedē
tis hoc habeat: qz sicut nō extendit vltra
quātitatem nō expressam: sic nec p̄sonam
transgredit: sed sunt stricti iur^o. **I**ntentio
dispensantis hoc facit: quia sicut bona vi
uozū eis cōmunicatur: sic r thesaur^o mor
tuoz. **I**nnocē. tñ extra. eo. ti. **Q**d autē dicit
q̄ soli^o pape indulgētia valet defunctis:
fm **P**et. de pal. **I**dem tenet **L**bo. q̄ntum
ad hanc sextā q̄stione in. iij. dif. xx. ar. v. q.
ij. ad scdm. **E**t dif. xlv. q. ij. ar. ij. q. ij. **S**i
Pet^o de rarā. videt tenere p̄trariū in. iij.
sen. di. xx. p̄blemate. ij. ar. ij. ad scdam. q.
vbi sic dicit. **A**d scdam q̄stione r̄ideo. **A**l
ipendit alicui suffragiū: alit indulgētia
p̄ caritatē. **E**cclēia cū illis q̄ sunt in purga
torio h̄ cōem charitatē: sed nō habet lig
illos aut toritare: nō pōt eis cōicare suffra
gia r bona sua: nō tñ indulgētiās pōt
te dicitur: qz nec de foro suo sūt: nec illa p̄

quibus indulgentia datur possunt facere: sicut in
 directe. s. p. suffragium et ministerium viventiū:
 q. ad huc sūt de foro ecclie: sicut in Be. d. tarā.
 Prima opinio verior est: sic ecclia appro-
 bat pcedendo indulgentias etiā defunctis.
 Ad illud autē q. opponit, q. p. rās pape nō
 extenditur ad nō subditos: cuiusmodi sunt
 defuncti: ad h. est triplex rāsio. Prima q.
 anie q. sūt in purgatorio sūt subdite prāti
 ecclie. Nec obstat qd dicitur: *Deu. xvi. Qd cū
 q. ligaveris sup terrā / r. qd cūq. solueris su-
 per terrā rē. q. exponit: qd cūq. ligaveris
 sup terrā. i. qd tu fueris sup terrā. Sed q.
 ista responsio videt reprobati p. ter. in. c.
 Legat. in fi. xxiiij. q. ij. Ideo dicit pōr scdo
 q. aut loquitur de ligatōe culpe / r. tūc tūc
 sup terrā. i. vīnos pōr papa ligare r. solue-
 re. Aut de ligatōe pene / r. tūc defunctos
 etiā solvere pōr. Sed p. rā h. facit: q. h. in
 nīca auctoritate invenit. q. nimo ecclia. c.
 Legat. sup allegatū. Et p. rā ex h. sequit
 tur: q. cū possit papa absolvere aiam a pur-
 gatorij pena: h. videt q. possit illam ligare
 ad penā purgatorij: vt dicitur: vel accerbi-
 puniat. Eius est em ligare / cui? est absol-
 vere r. eonerio. r. x. di. Inferior. Et de iu-
 diciali. c. l. ii. nō abboie. sed h. est falsuz: q.
 nō potest ligare papa aias in purgatorio
 existēs: r. c. pōr tertio dicit q. v. est
 q. anie de purgatorio nō nullo mō subsunt po-
 restati pape p. illud. qd cūq. solueris r. liga-
 veris sup terrā rē. sed tūc bene pōr eis in-
 dulgentia pcedere. s. q. ponit p. ma opinio
 q. ab ecclia approbat. Non obstat si dicat
 q. ad indulgentiam r. quirit p. rās ex parte
 pcedentis: vt in. c. Qd aut. de pe. r. re. Q.
 rādeo q. duplex est potestas. Una est po-
 restas ad aperiendū: altera ad p. rāndū.
 P. rāma p. rās est necessaria ad indulgentiā
 q. nō potest q. pcedere indulgentiā nisi ha-
 beat p. rātem sive clauē aperiendū thesau-
 ros ecclie. Q. n. p. rā h. q. n. cūq. sancti-
 tatis nō pōr indulgentiā pcedere. etiā vir-
 go maria neq. angel: q. nō h. clauēs: pa-
 pa autē h. clauēs plenarias: q. rē. Et sic
 intelligit q. dicitur est req. rāte ad indul-
 gentias pcedendas. Altera est p. rās p. rāde-
 da: r. h. c. nō req. rā in indulgentiis. Et h. p.
 bat duplīci rōe. Prima q. indulgentia sol-
 uit a pena p. modū solutiōis de thesauro
 publico: vt dicitur doc. nō aut p. modū ab-*

solutiōis q. est ex p. rāte: r. hoc dicit Albertus
 Aus in cōpendio theologic. Manifestū ē
 aut q. thesaurari? potest etiā p. nō subdito
 soluere debitū: dūmodo habeat clauē the-
 sauri: r. sic est in p. rāto q. rē. Preterea et
 scdo dicitur doc. r. notatū est sup. q. p. rātus
 pōr gaudere indulgentiā indulta si implet
 p. rātionē: q. sequit q. nō requirit p. rās p.
 fidendi in cōcedente: alioq. nō lucraret
 ipse pcedens indulgentiā: q. nemo sibi sub-
 dat? est. l. liber homo. ff. ad. l. acq. l. sicut ne-
 mo pōr seipm absoluerē ab excoicatiōe vel
 ligare. Patet q. in indulgentiis pcedentis
 dis nō requirit p. rās p. rāndi: sed sufficit
 p. rās aperiendū. Nec obstat. c. Qd aut. de
 pe. r. re. qd dicit q. indulgentia nō p. rāde-
 subditis: q. illud verū est in epīs r. alijs p.
 latis inferiorib: in q. v. etiā requirit p. rās
 p. rāndi: nō quidē de essentia indulgentie
 s. m. se: sed q. sic ordinavit ecclia. ne indul-
 gentie vilescat si passim oibus ab hoib: cō-
 cedi possent: r. sic illd incōueniēs seqret q.
 clauēs ecclie p. rānerent: r. sic p. rāialis facti-
 factio enervaret p. rā. c. Lū ex eo. de pe. r.
 re. nō aut loquit d. papa: q. in terra nō h.
 supiorē. Et h. innuit in illo textu. alijs q.
 his q. remittentib: subsunt rē. Pape autē
 subsunt oēs: q. nō loquit in papa. Et hoc
 vult Glo. Lancredi. q. d. sup illo p. rāto sub-
 sūt. Per h. p. rā q. nō loquit de remissiōib:
 q. fiunt a papa. Cōclusio h. est q. indulgē-
 tie p. rāte a papa extendit ad aias pur-
 gatorij: si h. intendit. intendere aut videt si
 exprimit hoc in bulla. alias nō: q. in p. rāte
 g. respiciendus est tenor p. rāto: vt in. c. j.
 Porro. d. p. rāle g. Indulgentie aut epōz
 nō p. rānt nō subdit: vt in. d. c. Qd aut. et
 q. anie defunctor nō sunt subdite ipis: id
 circo nō p. rānt eis. Et hoc vult Innocen-
 tin. d. c. Qd aut. Dicit q. soli? pape indul-
 gentie valēt defunctis s. m. eū. Potest tamē
 papa pcedere epīs q. possint p. rāre: indul-
 gentias etiā defunctis p. rānem tam dicitur.
 Et sic p. rādo in hac materia: saluo iudicij
 cio saniori. Illud autē vltimo pōr querit.
 Nunq. requirit q. viues expleat causāz
 indulgentie in charitate: ad hoc vt p. rānt in
 indulgentia defunctis: Dicendū q. nō: cū p. rā-
 beat nudū ministeriū: sicut r. de satisfacti-
 one dicitur est supra sermone p. rāto p. rāto
 prima. cōclusione tertia. Sic etiam notat

De indulgentiis

In simill. b. Tho. in. iiij. di. xlv. q. ij. art. iij. q. j. Tertius articulus erat de indulgentiis dante. Ubi videndum est / qd possit indulgentias dare. Circa qd nota qd triuoꝝ coꝛcluſiones. Prima est / qd papa in hoc habz plenitudinē prātis. ſumꝝ penitentiariꝝ dar centū dies. legatꝝ poteſt dare in ſua puincia: indulgentias penes. de offi. deleg. c. vi. in glo. Et idem nota. Glo. in. c. penſ. de pe. z re. Eps z ſuperiores. xl. dies coꝛiter. In de dicatōe aut ecclie ꝑnū annū: ſiue ſit vꝛꝝ ſiue plures: ꝑ annuſario niſi. xl. dies. de pe. z remiſ. c. Luz ex eo. Abbas aut nō pōt dare indulgentias. extra de exceſ. pre. c. Accedentibꝝ. nec ꝑncꝑꝝ inferiores epis. ꝑꝛe archieꝑꝝ pōt dare ꝑ totā ſuam puin/ ciā indulgentias. de pe. z remiſ. c. Hoſtro. z. c. j. z vlt. li. vj. Quicūqꝝ aut eſſet ab ec/ cleſia ꝑꝛiſus: nō poſſet dare indulgentias: qz indulgentie nō ꝑſunt niſi ſubditis. Ex/ tra eo. Quod autem ꝑꝛiſus nō habet ſub/ ditos / ſalꝛē quo ad vꝛum iurisdictionis. xx/ iiij. q. j. Audiuimꝝ. Et not. Glo. xi. q. iij. Julianꝝ. ¶ Seda coꝛcluſio eſt / qd quida dicit qd nullꝝ pōt dare indulgentias: niſi ſit ſacerdos: qz nemo pōt in remiſſione pene in foro ꝑncꝑꝝ / niſi qui pōt in remiſſione cul/ pe: ſed nō ſacerdos: niſi pōt in remiſſiōe culpe: ꝑ nec pene. Sed ꝑ indulgentiā re/ mittit pena / non ꝑꝛinens ad forꝝm coꝛ/ ſolutus ab omi pena / niſi minꝝ ſuſpen/ ſioꝝ ſi ꝑꝛius meruerit vel etiā pōt / nec quo ad forꝝm eccliaſticā. ¶ In penitentie inuice in capitulo nfo. nō ꝑꝛter hoc relaxant: z ſic ꝑꝛtinent ad forꝝm ꝑncꝑꝝ: ergo zc. Sic te/ net Hoſt. vꝛ refert Jo. an. in. c. Accedent/ tibus. de exceſ. pre. vbi tenet Hoſt. qd electꝝ in eꝑꝝm ꝑꝛfirmatꝝ z nō ꝑꝛſeratꝝ ſi ſacerdos nō ſit / nō pōt dare indulgentias: cū careat eꝑꝑali qd ſacerdotali ordine. Idē tenet Ar/ thidia. in. c. Romana. de pe. z remiſ. li. vj. Glo. Per. ipſe tamē tenet ꝑꝛtrariū in ſum. eo. xl. quis poſſit. vbi tenet primā opinio/ nē: ſic ſcripſi in ꝑꝛbo de indulgentia. Sed di/ cendū ad hanc rōnē: qd ꝑꝛte loquēdo d di/ miſſione pene / qd eſt ꝑ remiſſiōnē liberalēz nullꝝ habz ꝑꝛatem: niſi qd etiā pōt in remi/ ſiōnē culpe: ſed ad ſolutionē pene / vel in/ dando vno ſoluat: poteſt qdlibet z ipſemet/ penitēz qd ſe acquirat ſoluēdo / z alius ꝑꝑ

uatus qd ſatiffacit ꝑ eo. Illa remiſſio pe/ ne nō ꝑſupponit in remittente ꝑꝛatem remiſſionis culpe: ſm ꝑe. ꝑe pal. Et coꝛclu/ dat Tho. in. ij. qdlibet. q. viii. ad ſcꝑm arti/ culū. ubi expreſſe dixit: qd etiā nō ſacerdos pōt indulgentiā facere: ſi ſit ei coꝛmiſſi ſumꝝ qz indulgentia nō eſt ſacramentalis. vñ non ſequitꝝ ordinē: ſed iurisdictionē: ſm Tho. ꝑ hoc facit textꝝ in dicto. c. Qd aut. de pe. z re. Et ꝑꝛdictꝝ pōt inferri ad qdſione. vꝛꝝ caplm ſede vacante poſſit dare indulgentias. Et Jo. an. in. c. Accedentibꝝ. de exceſ. ꝑꝛ la. videt tenere qd nō licz dicat ipſe qd qdꝝ ſeruet ꝑꝛtrariū: vꝛ refert Archi. de pe. z re. romana. li. vj. Et facit ad materiā qd nō. Ele. j. d here. in Glo. Nec littera. Pro ꝑ facit: qd dare ꝑꝛas indulgentiā eſt dignita/ tis eꝑꝑalis: vꝛ de textꝝ in dicto. c. Accedent/ tibus. de exceſ. ꝑꝛela. qd nō ꝑꝛinet ad caplm. ¶ Iſta tñ qdſto ꝑꝛder ex illo fundamto: vꝛꝝ indulgentia ſequatꝝ ordinē an iurisdictionē. Quia ſi dicimꝝ qd ſequitꝝ iurisdictionē: videt tenere Tho. z ꝑe. de pal. tūc caplm culū pōt ꝑꝛas indulgentiā dare: qz iſtis qd ſunt iurisdictionis caplm: vꝛ videt ſuccedere loco eꝑꝑ. de maſo. z obedi. c. ¶ Tertia coꝛcluſio eſt qd tenet qdꝝ: qd ꝑꝛ papa iure ordinario eas dar: z ſi eꝑꝑ aliqꝝ bus ꝑꝛcedat illis venūciat nō dar: qd videt ꝑꝛ garꝝ non pōt ſubdelegare. Sed ꝑꝛ qz ſumꝝ mus ꝑꝛiarius dar auctoritate ordinaria centū dies de indulgentia: qd pōt dici ordinariꝝ in ſꝑꝑalibꝝ. Sicut legatꝝ videt ordinariꝝ in eꝑꝑalibꝝ. ꝑꝛe delegatꝝ a ꝑꝛncꝑꝝ in his qd ſunt fidei nō pōt ſubdelegare: qz ꝑꝛ comittit ꝑꝛdicatoꝝ dare indulgentias: eſt ordinariꝝ in h z nō delegatꝝ. ꝑꝛe ſm qd Bar. notat in. l. Et q. ff. de iur. om. in dictū. Lex dar ordinaria iurisdictionē: ſed iure eſt qd eꝑꝑ ver. xl. dies. ꝑꝛ auctoritate ordinaria hec facit. Et h tenet ꝑe. de pal. vbi ſupꝝ. Pro h etiā facit extra. de exceſ. ꝑꝛ la. c. Accedentibꝝ. qd dare ꝑꝛas indulgentias eſt dignitatz eꝑꝑalis. Jo nō coꝛpetit abba/ ritatē ordinaria indulgentias coꝛcedendꝝ. Et ſic idem quod ꝑꝛius.

¶ Finis ſermonū. xxvij. qd drageſimalis de ꝑꝛo: ꝑꝛis ꝑe. ꝑꝛ remiſſio ſiculi. Sicut tur eiudē ſmōes qd drageſimalis de ꝑꝛo